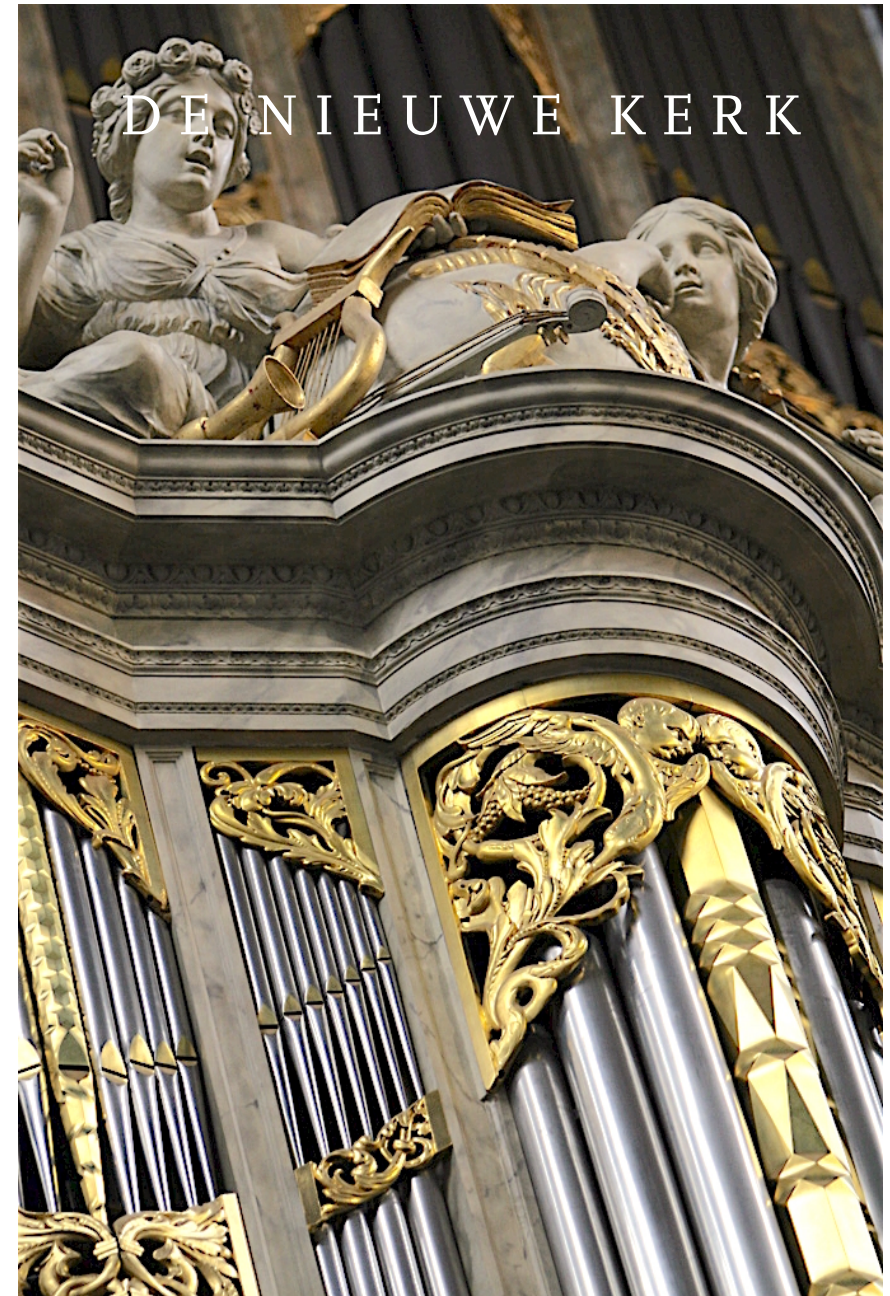

De Nieuwe Kerk is gebouwd vanaf ca. 1400, voor de nieuwe parochie op de westelijke oever van de Amstel. Aanvankelijk ondergeschikt aan de Oude Kerk, groeide de kerk snel in aanzien en werd na 1578, toen Amsterdam de kant van de Reformatie koos, het belangrijkste religieuze gebouw van de stad. Het werd niet alleen gebruikt voor diensten, maar ook voor officiële bijeenkomsten – zoals sinds 1813 koninklijke huwelijken en inhuldigingen. De Nieuwe Kerk verloor zijn religieuze functie in 1957, en onderging tot 1980 een grote restauratie.

In 1645 werd de kerk getroffen door een brand, waarbij onder andere een groot orgel verloren ging. Maar Amsterdam was in die tijd op de top van zijn macht, het nieuwe stadhuis was in aanbouw en de stadsbestuurders konden beschikken over de beste ambachtslieden en kunstenaars. Ze gaven Hans Wolff Schonat opdracht voor een nieuw, groot orgel, in een kas naar ontwerp van Jacob van Campen. De luiken zijn het meesterwerk van Jan Gerritsz. van Bronckhorst. Het orgel werd voltooid in 1655. In 1668-1673 voegden de orgelbouwers Hager-beer en Duyschot een 'bovenwerk' toe en breidden het 'rugpositief' uit met zes registers. Het orgel werd gerestaureerd in 1840 door Bätz en in 1976-1981 door Marcussen.

Het orgel heeft 48 registers op drie manualen en pedaal. Het heeft 5005 pijpen, de meeste uit de zeventiende eeuw. Alleen al de vijf complete 'tongwerken', waaronder de beroemde Vox Humana, zijn uniek. De oorspronkelijke 'springladen' zijn intact, net als grote delen van de mechaniek. De kas met zijn luiken is een monument op zich. Het geheel kan worden beschouwd als het belangrijkste nog bestaande zeventiende-eeuwse orgel; een van de mooiste instrumenten ter wereld.

BERNARD WINSEMIUS studeerde orgel aan het Amsterdams Conservatorium bij Anthon van der Horst en Albert de Klerk. Daarnaast studeerde hij beiaard, en koor- en orkestdirectie. Voor zowel orgel als beiaard behaalde hij de Prix d'excellence. In 1970 werd hem de Zilveren Vriendenkrans van de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw toegekend. Bernard Winsemius geeft concerten en cursussen over de hele wereld, en maakte een groot aantal cd-opnamen. Hij is organist van de Nieuwe Kerk.

HENK VERHOEF studeerde in Amsterdam en Parijs. Hij werd prijswinnaar bij verscheidene concoursen, en geeft concerten in en buiten Nederland. Hij is organist en beiaardier van de Vrije Universiteit, en beiaardier van Woerden, Monnickendam en Ootmarsum. Voor de Stichting Nederlandse Orgelmonografieën redigeerde hij monografieën over de Nieuwe Kerk, het Garrels-orgel van Purmerend en het middeleeuwse orgel van de Utrechtse Nicolaikerk. Hij adviseert bij de restauratie van klinkend erfgoed en bij de nieuwbouw van orgels, luidklokken en beiaarden. Zo was hij adviseur bij de laatste restauratie in de Oude Kerk en is hij momenteel betrokken bij de luidklokken van de Antwerpse Onze Lieve Vrouwekathedraal. Hij is, naast Bernard Winsemius, organist van de Nieuwe Kerk.

Op 1 januari 2026, 15.00 uur, is er in de Nieuwe Kerk het Nieuwjaarsconcert, eveneens bij kaarslicht. Bernard Winsemius en Henk Verhoef bespelen het hoofd- en het transeptorgel. Daarnaast treden op: Raymond Honing (traverso), Esther van der Ploeg (barokhobo) en Lotte Beukman (barokcello).

1e Kerstdag, 25 december 2025

H E N K V E R H O E F

DIETRICH BUXTEHUDE, 1637–1707
Magnificat primi toni

JOHANN LUDWIG KREBS, 1713–1780
Fantasie over 'Freu dich sehr, o meine Seele'

CÉSAR FRANCK, 1822–1890
Offertoire sur un Noël Breton

CHARLES AVISON, 1709–1770
Concerto in C, op. 9 nr. V
Adagio · Allegro spiritoso · Adagio · Aria, affettuoso

B E R N A R D W I N S E M I U S

3 oud- nederlandse kerstliederen:
Met desen neuen jaere · Hoe leit dit kindeke
Komt, wilt u spoeden naar Bethlehem

LOUIS CLAUDE D'AQUIN, 1694–1774
Noël X, *Quand Jésus naquit à Noël*

JOHANN SEBASTIAN BACH, 1685–1750
Canonische Veränderungen über
das Weihnachtslied *Vom Himmel hoch* (vier delen)
Fuga over het Magnificat